

Hans van der Heijden Architect

Morgenzonlaan

Den Haag

Hans van der Heijden Architect

Morgenzonlaan

Den Haag

3 november 2017

in opdracht van

ERA Contour, Zoetermeer

in samenwerking met

LBP, Nieuwegein [bouwfysisch advies]

Brekelmans, Maastricht [constructief ontwerp]

Ontwerpteam

Hans van der Heijden, Theo van de Beek, Marcel Berghout,

Sacha Buck, Carl Greveling, Rogier Kant, Francesca Poli,

Helen Webster, Rick Wessels [biq]

Stadswoningen

Zeven bouwblokken liggen aan de nieuwe Morgenzonlaan in de Haagse Transvaal-wijk. De Morgenzonlaan staat haaks op de Schalk Burgerstraat, Hertzogstraat en Kritzingerstraat. De woningbouw bestaat grotendeels uit sociale woningbouw die vanaf 1900 is gebouwd. Dit verklaart de typologische breuk met de oudere Schilderswijk. Het alkooftype met binnentrap heeft plaats gemaakt voor bredere woningtypes die veelal met als hygiënischer beschouwde buitentrappen of Haagse portieken zijn ontsloten. De architectonische eenheid is het portiek. Transvaal kent geen pandenstructuur. Ook in stilistisch opzicht is er een breuk. De panden met drie verticale vensters hebben plaats gemaakt voor een gedecoreerde baksteenarchitectuur met een vrije gevelcompositie. Uitgesponnen trappartijen ondersteunen het beeld. Het valt op dat de gevels aan de doorgaande straten, zoals de Schalk Burgerstraat, minder plastisch zijn ontwikkeld.

Het ontwerp reageert op de recente vraag naar stedelijke laagbouw. Aan de nieuwe Morgenzonlaan staan vier kopblokken. Deze woningen hebben een 10 meter hoge voorgevel. De gevel is vlak gehouden. Aan de Kritzingerstraat staat een lang blok met stadswoningen. Deze zijn vier aan vier gegroepeerd. De maten komen overeen met de architectonische eenheid van de oorspronkelijk gebruikte trapportieken. De Schalk Burgerstraat heeft weer een vlakke gevel. Deze is echter veel langer dan de kopblokken aan de Morgenzonlaan. Door de bewerking van de dakrand is dit blok geordend in groepen van drie woningen. Voor de hoek van de Morgenzonlaan en de Schalk Burgerstraat is een ranke toren ontworpen. Deze reageert op de maat van de kerk aan de Kempstraat en vormt de visuele beëindiging van de Kaapstraat.

De gevels bestaan grotendeels uit oranje handvormsteen die zonder

stootvoegen en met verdiepte lintvoegen is verwerkt. Plaatselijk zijn siervlakken in oranje en paarse strengperssteen gebruikt. De stadswoningen zijn voorzien van vrij gevormde prefab betonnen spuwers, dak- en gevellijsten. Zo hebben de gevels een decoratieve kwaliteit die zich voegt in de vrije baksteenarchitectuur van de wijk zonder er ongemotiveerde precedents uit te selecteren. Alleen consistente locale architectonische figuren komen terug: alle blokken hebben afgeschuinde hoeken met een deur, de kozijnen zijn groot en hebben gebroken wit geschilderde houten delen, de gevels hebben plinten en dakranden.

Town Houses

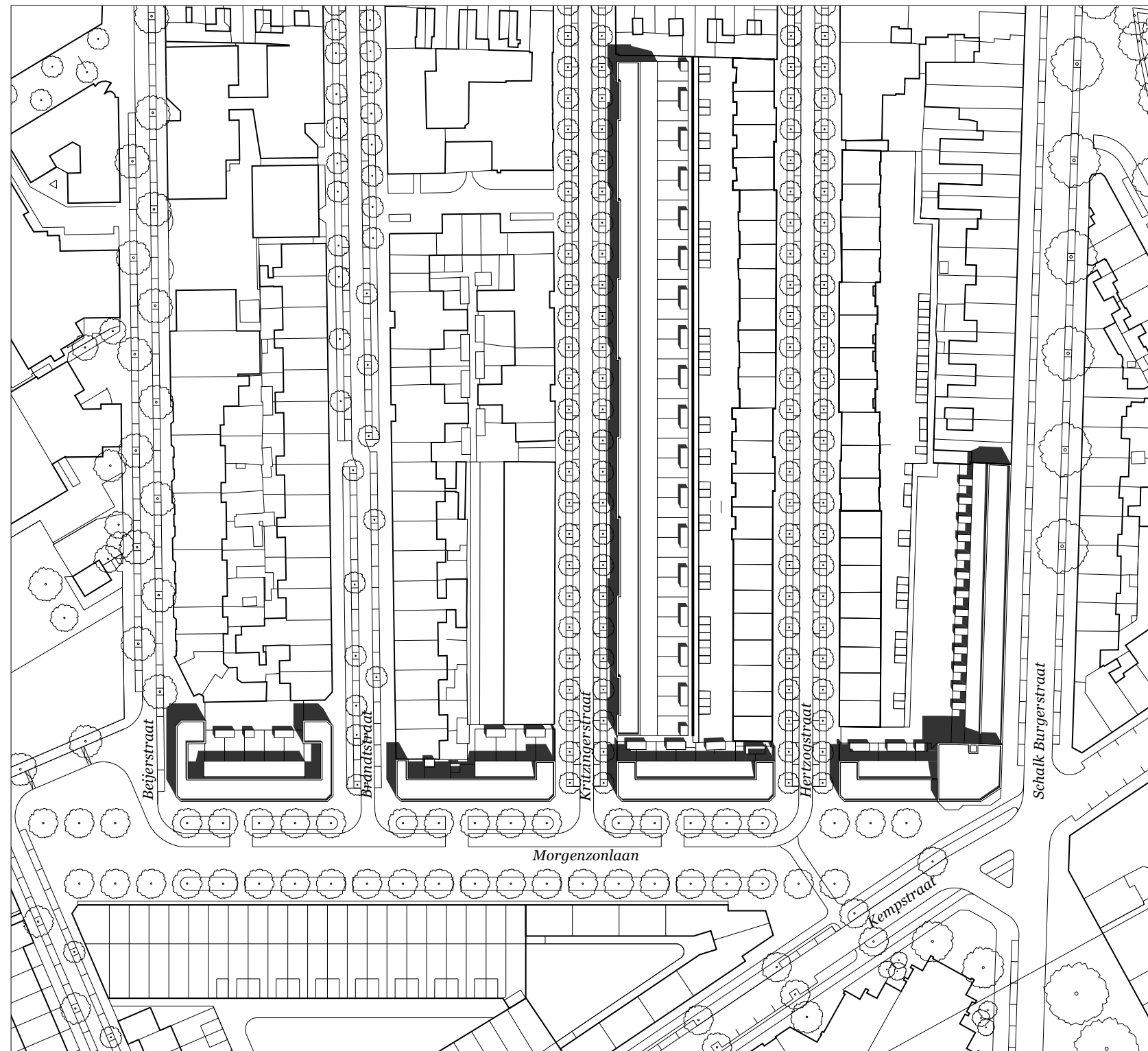
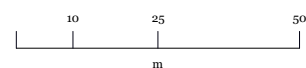
Seven blocks form a new lane, Morgenzonlaan, in the Transvaal district of the Hague. This lane runs square to Schalkurgerstraat, Hertzogstraat and Kritzingerstraat that were kept intact. This part of Transvaal was built in the early 20-th century. The dwellings mainly consist of social housing. This explains the typological discontinuity with the older Schilderswijk district. The alcove dwelling has been replaced by wider types which in most cases are accessed by external runup staircases that were considered more hygienic at the time. Transvaal does not possess a dominant house-like urban structure. The architectural scale is formed by a runup staircase with a dwelling on either side of it. It should be noted that there is also a stylistic discontinuity. The traditional Dutch house with three vertical windows on each floor has been replaced by a decorated brick architecture with free façade compositions. Long-winded staircases support the imagery. It is remarkable that the

façades facing the major roads, such as Schalk Burgerstraat, are less plastically developed than the ones facing the domestic roads in the core of the quarter.

The design responds to a recent demand for town houses. At newly formed Morgenzonlaan four short blocks are built. The dwellings have a 10 meter high front façade. The façade has been kept flush. At Kritzingerstraat a long block with row houses are built. These are put in a four-by-four composition by introducing small jumps in the façade. The resulting sizes correspond to the original sizes that were the result of the original run-up staircase typology. Schalk Burgerstraat is supplied with a flush façade again. This façade is much longer than the ones at Morgenzonlaan. By the manipulation of the freeze the visual order of this block is based on a unit of three dwellings. At the corner of Morgenzonlaan and

Schalk Burgerstraat a slender point block has been introduced. This responds to the fierce presence of the church at Kempstraat and establishes a visual end to the vista from Kaapstraat.

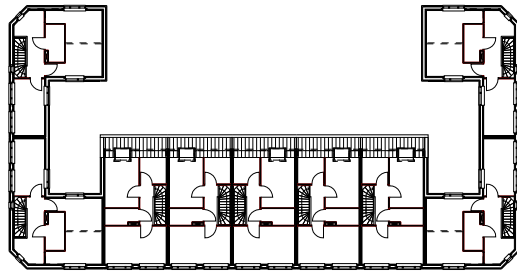
The facades are clad with orange hand-moulded bricks, laid with recessed bed joints and no head joints. Orange and purple decorations in wire cut brickwork have been added. The dwellings have freely shaped waterspouts, roof and facade lintels. The façades have received a decorative quality which fits into the free-style brick architecture of the district without selecting unmotivated tropes from it. Only consistent local architectural figures reoccur: all blocks have angled street corners with a front door in it, the window frames are large and are painted off-white, the façades possess plinths and freezes.

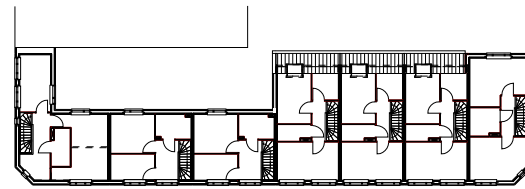
Situatie

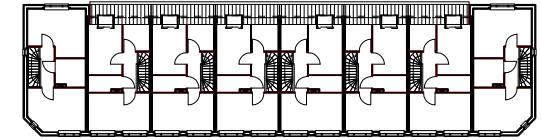
Hoek Schalk Burgerstraat - Morgenzonlaan

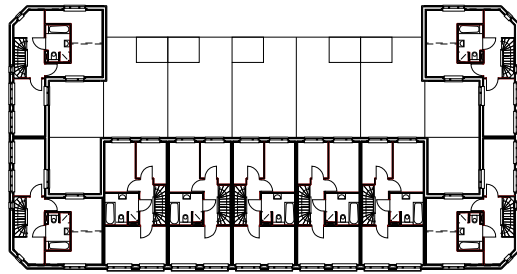
Laag 2

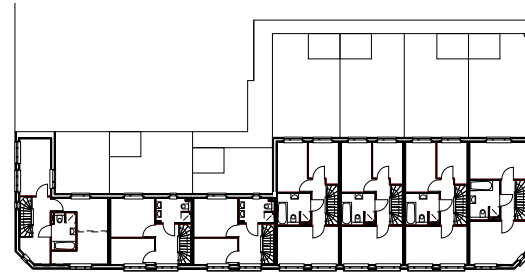
Laag 2

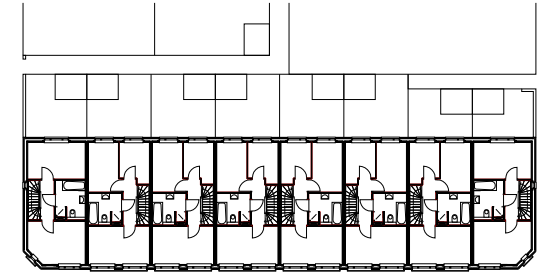
Laag 2

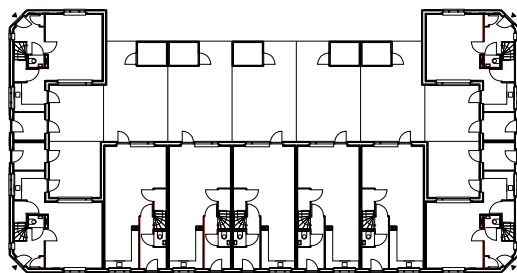
Laag 1

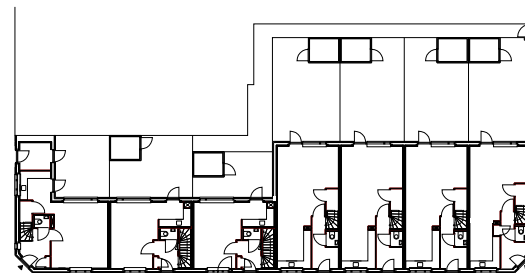
Laag 1

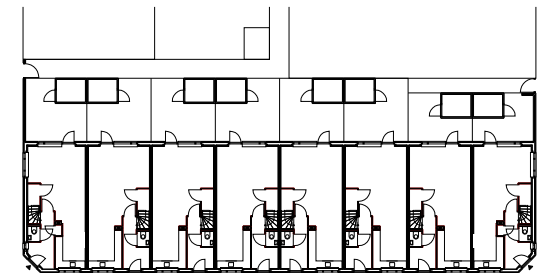
Laag 1

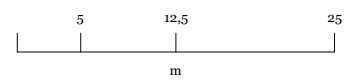
Morgenzonlaan, blok met hoekwoningen, laag 0

Morgenzonlaan, blok met ondiepe woningen en hoekwoningen, laag 0

Morgenzonlaan, standaardblok, laag 0

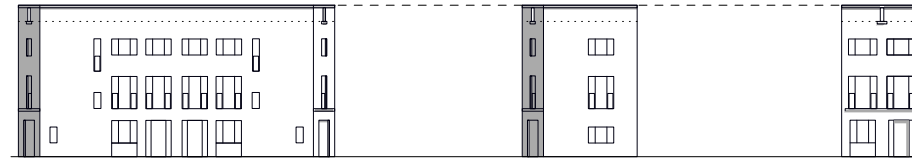
Hoek Beijerstraat - Morgenzonlaan

Slaapkamer hoekwoning

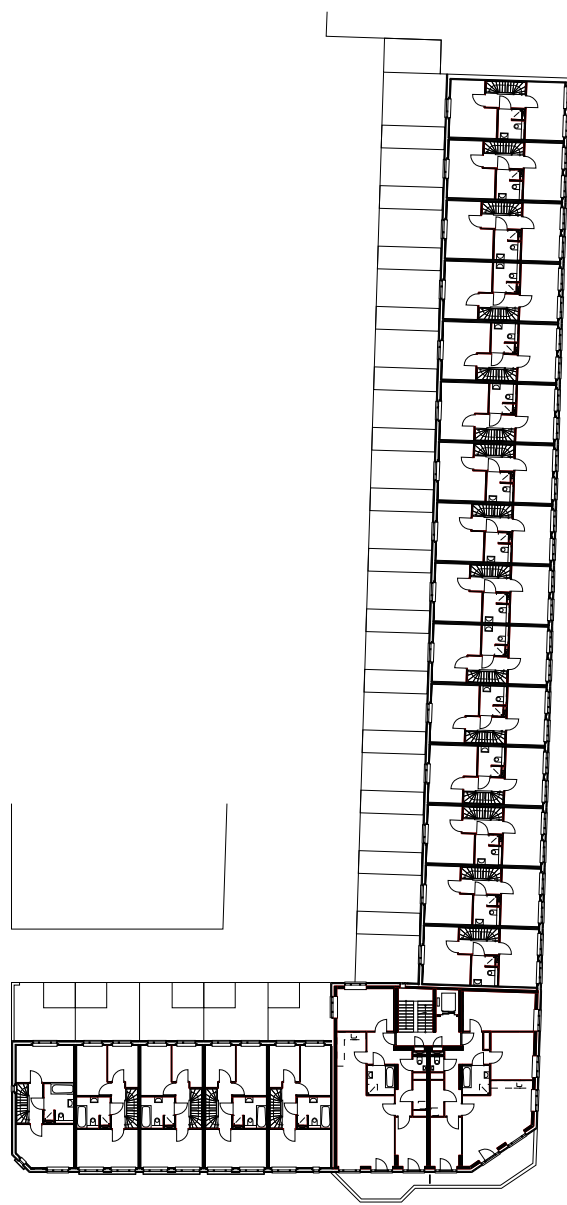
Overloop hoekwoning

Hoek Morgenzonlaan - Beijerstraat

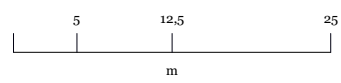
Schalk Burgerstraat, laag 0

Laag 1

Laag 2

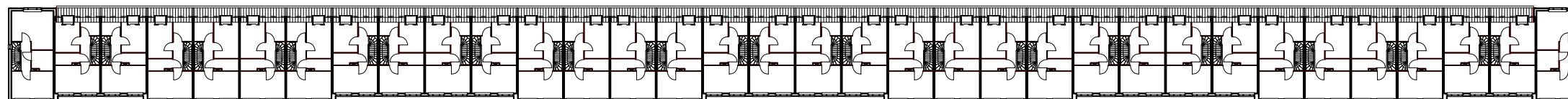
Schalk Burgerstraat

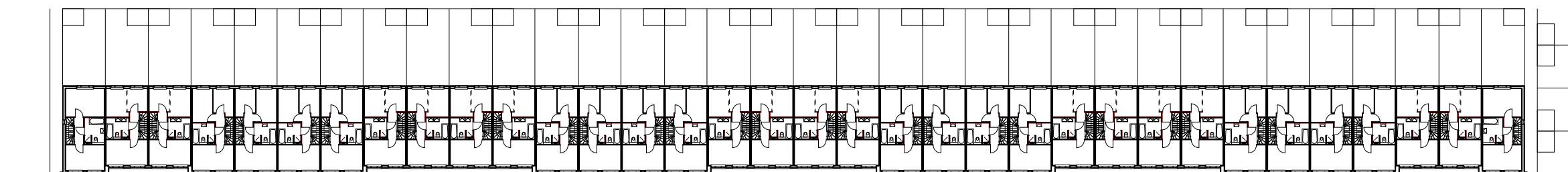
Hoek Schalk Burgerstraat- Morgenzonlaan

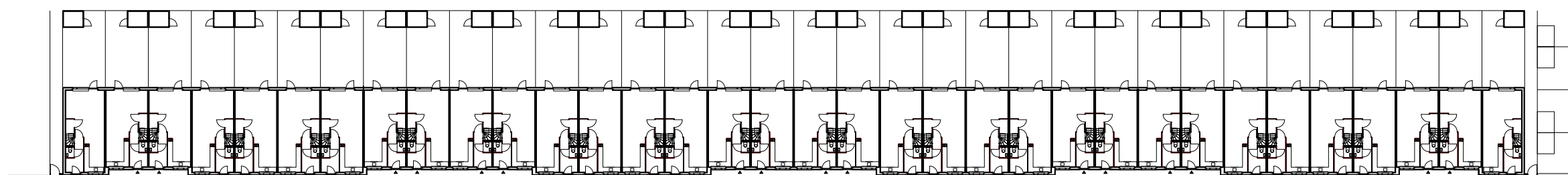
Hoek Morgenzonlaan - Schalk Burgerstraat

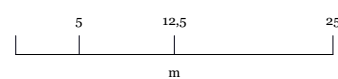
Laag 2

Laag 1

Kritzingerstraat, laag 0

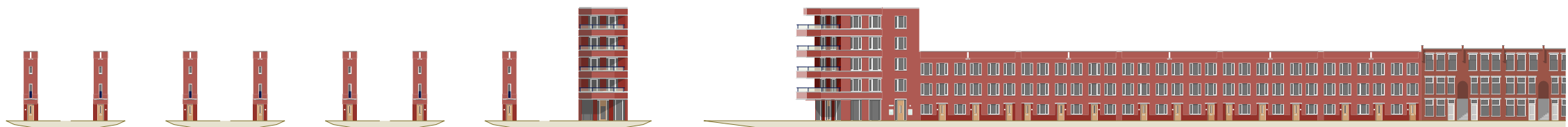
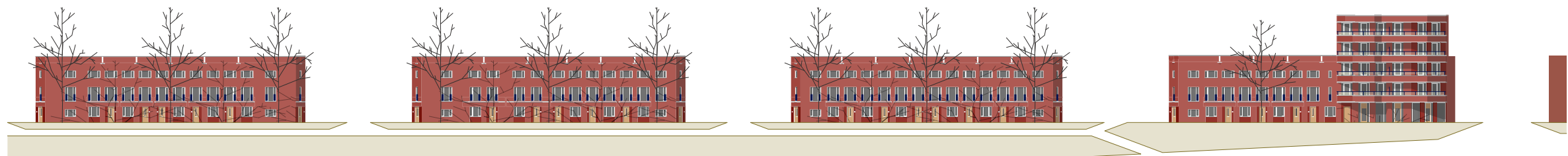

Kritzingerstraat

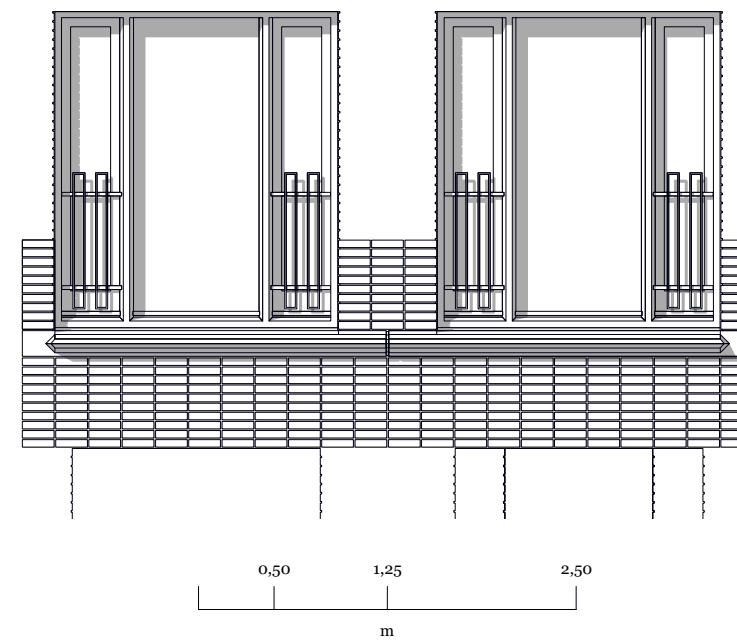
Kritzingerstraat

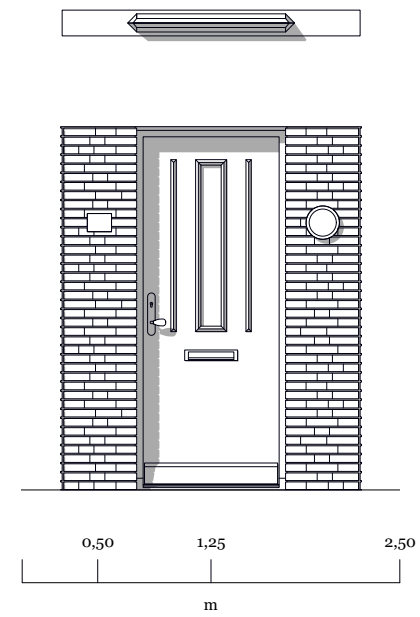

Gevels

Gevelstudie

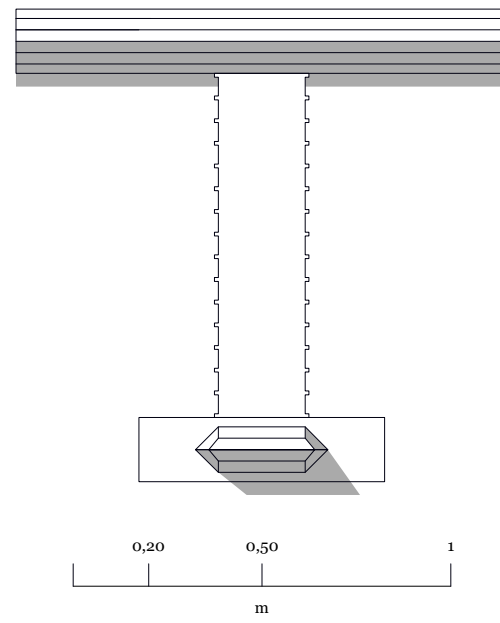
Bouwmethode van prefab beton

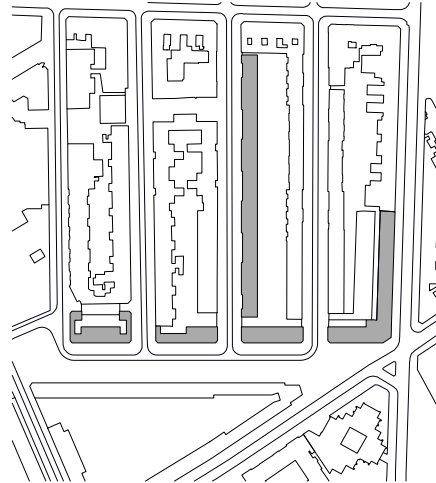
Proefopstelling entreepartij

Morgenzonlaan

Spuwer, dakrand

Hans van der Heijden Architect

info@hvdha.com

www.hvdha.com

© fotografie Stefan Müller, Berlijn

© tekenwerk Hans van der Heijden Architect, Amsterdam